

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/359/2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

20/2016. (II. 4.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **I. r. panaszos jogi képviselőjében eljáró II. r. panaszos és a II. r. panaszos¹** 2015. július 13-án előterjesztett **panaszát** a 2016. február 4-én megtartott zárt ülésén született döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a D.-i Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A II. r. panaszos a vele szemben, továbbá az I. r. panaszossal szemben 2015. július 3. napján foganatosított rendőri intézkedés (igazoltatás, előállítás kilátásba helyezése), az ügyvédi meghatalmazás elfogadása, az ügyvédi jelenlét biztosítása és a rendőri hangnem és bánásmód miatt 2015. július 13-án postai úton terjesztette elő panaszát, amit 2015. augusztus 19. napján elektronikus úton kiegészített.

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszosok személyes adatait töröltük.

I.

A panaszbeadvány és annak kiegészítése alapján az alábbi tényállás állapítható meg.

1) 2015. július 3-án délelőtt az I. r. panaszos egy személyi sérüléssel nem járó közlekedési baleset részese volt az F.-ből Cs.-be vezető főúton, ezért felhívta a II. r. panaszos ügyvédet, hogy menjen a helyszínre és lássa el a jogi képviselőtét.

2) A II. r. panaszos a telefonhívás időpontjában Ö. település határában volt gépkocsival, ahonnan az I. r. panaszos kérésére visszafordult, majd 11 óra 30 perc körül az F.-ből Cs.-be vezető főúton, Cs. külterületéhez tartozó V. utca 1/A. szám előtt található autóbusz megállótól kb. 80-100 méterre, a főúttal párhuzamosan, a fák árnyékában egy mellékúton megállt. A II. r. panaszos onnan gyalogosan ment az autóbusz megállóhoz, mivel a baleset helyszínét biztosító rendőrök ott voltak, és oda érkezett a helyszínelést végző, a D.-i Rendőrkapitányság egyik r. törzsőrmestere, aki a II. r. panaszost – álláspontja szerint – indokolatlanul intézkedés alá vonta. A r. törzsőrmester a II. r. panaszos által felmutatott arcképes ügyvédi igazolványt tokkal és bérlettel együtt kikapta a kezéből, majd beült a szolgálati gépkocsiba és a körözési rendszerben leellenőrizte őt. Ezt követően a r. törzsőrmester azt a tájékoztatást adta a II. r. panaszosnak, hogy nem áll körözés alatt.

3) Az I. r. panaszos maga kérte a helyszínen a rendőri intézkedést, mivel a másik érintett gépkocsi vezetője (S. L.) nem ismerte el a baleset okozásáért való felelősségét. A II. r. panaszos időközben egy írásbeli meghatalmazást készített, miszerint ellátja az I. r. panaszos jogi védelmét. A r. törzsőrmester azonban a meghatalmazás átvételét azzal utasította el, hogy azt nem tudja elolvasni. (Ezzel összefüggésben a II. r. panaszos előadta, hogy ügyfele, az I. r. panaszos nyugdíjas rendőr, aki 65 éves, de a II. r. panaszos által írt meghatalmazást el tudta olvasni, ezért abból „alappal következne, hogy a helyszínelő rendőrnek sem lehetnének ilyen problémái”). A II. r. panaszos „a helyszíni eljárás” nem vehetett részt. Az intézkedés 15 óra 30 perc körül fejeződött be, amikor is a r. törzsőrmester a tűző napon elfáradt I. r. panaszosnak lehetőséget biztosított, hogy írásbeli vallomást tegyen. A II. r. panaszossal pedig közölte a rendőr, hogy főnökével beszélt, aki megengedte, hogy ő is jelen legyen a klímával felszerelt és egész idő alatt járó szolgálati gépkocsiban, az I. r. panaszos meghallgatásán. Az I. r. panaszos egyébként ezek után nem akart vallomást tenni, mivel mindkét panaszos felületesen és hiányosnak találta a helyszíni eljárás végrehajtását (pl. utólag kellett megkeresni az I. r. panaszos gépkocsijának baloldali kirepült tükrét).

4) A II. r. panaszos sérelmezte a beadványban a r. törzsőrmester „rendőrhöz nem méltó, pökhendi és arrogáns fellépését”. A panasz kiegészítésében a II. r. panaszos már úgy fogalmazott, hogy a r. törzsőrmester „előállítással és eljárás alá vonással fenyegette” őt, amellet, hogy a körözési nyilvántartásban leellenőrizte, amelynek nyilvánvaló célja a II. r. panaszos megfélemlítése volt.

Álláspontja szerint továbbá a közlekedési balesetek és a közlekedés körében elkövetett bűncselekmények esetén követendő rendőri eljárás szabályairól szóló 60/2010. (OT 34.) ORFK Utasítás (a továbbiakban: ORFK Utasítás) kiegészítése lenne indokolt, mivel az ORFK Utasítás nem tartalmaz olyan rendelkezést, hogy a balesettel érintett személy ügyvéd

segítségét kérheti. Ugyanezen ORFK Utasítás 46. pontjában részletezett helyszíni eljárás végrehajtása során is lehetőséget kellene biztosítani az ügyvédnek a jelenléti, az indítványtételi és az észrevételezési jog gyakorlására, figyelemmel az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 2. §-ára, amely szerint „az ügyvéd Magyarország valamennyi bírósága és hatósága (a továbbiakban együtt: hatóság) előtt eljárhat, és minden ügyben elláthatja a megbízó jogi képviselőjét”.

5) Az I. r. panaszos tekintetében, a II. r. panaszos álláspontja szerint, azáltal valósult meg jogsérelem, hogy a r. törzsőrmester a jogi képviselőhez való jogát (illetve a tisztességes, pártatlan eljáráshoz való jogát) sértette meg. A rendőr ugyanis tisztában volt azzal, hogy a II. r. panaszos milyen célból és milyen minőségben kívánt jelen lenni a helyszínelésen és az I. r. panaszos meghallgatásán.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A rendőrségi dokumentumok szerint a panaszolt rendőri intézkedést a D.-i Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztályának r. törzsőrmester helyszínelője hajtotta végre. A rendőri intézkedésnél jelen volt továbbá a G.-i Rendőrőrs r. törzsőrmester járőre, valamint a Nemzeti Közszolgálati Egyetem egy hallgatója, aki szakmai gyakorlatát töltötte a D.-i Rendőrkapitányságon.

2) A D.-i Rendőrkapitányság r. ezredes vezetőjének tájékoztató levele az alábbi információkat tartalmazza.

a) A panaszosokkal szemben folytatott rendőri intézkedést követően szabálysértési eljárás indult a D.-i Rendőrkapitányságon, 13812/749/2015. szab. szám alatt, azonban a panaszosok a Rendőrkapitányság kizárására vonatkozó indítványt terjesztettek elő.

b) A sérelmezett rendőri intézkedés 2015. július 3-án 12 óra 10 perctől 15 óra 40 percig tartott, a Cs. település főútjának X. m szelvényénél, ahol anyagi kárt okozó közlekedési baleset történt. Az intézkedés időtartamát az indokolta, hogy a baleset helyszíne nagy kiterjedésű (200 méter hosszú) volt, az intézkedő rendőr a meghatározott helyszíni cselekmények elvégzéséhez szükséges időt töltötte a helyszínen.

c) A baleseti helyszíneléssel kapcsolatban az alábbi intézkedések történtek: a balesetben részes személyek írásbeli meghallgatása, a helyszín sajátosságainak felmérése, helyszínvázlat elkészítése, fényképfelvételek készítése a helyszínen és a szemléről készült jegyzőkönyv elkészítése.

d) Az I. r. panaszost azért igazoltatták, mivel a közlekedési baleset részese volt. A II. panaszost pedig azért vonták igazoltatás alá, mert megjelent a baleset helyszínén, és az intézkedő rendőr felszólításának – miszerint: amennyiben nem volt a baleset részese, hagyja el a helyszínt – nem tett eleget, és a balesetben részes I. r. panaszos ügyvédjének nevezte magát. Az igazoltatás tényét a rendőr közölte a II. r. panaszossal. A II. r. panaszos elővette és önként átadta arcképes igazolványát.

Az intézkedő rendőr meghatalmazást kért az I. r. panaszostól, amit megkapott, de nem ítélte szabályszerűnek a kézzel írt, olvashatatlan papírt, ugyanakkor vélelmezve annak szabályszerűségét, a későbbiekben elfogadta és biztosította az I. r. panaszos részére a jogi képviselőt: a II. r. panaszos jelen lehetett a helyszíni intézkedés, illetve az I. r. panaszos meghallgatása során. A rendőr továbbá a II. r. panaszos észrevételi és indítványtételi jogára is felhívta a figyelmet.

e) A rendőri hangnem és bánásmód tekintetében a tájékoztató levél azt tartalmazza, hogy határozott és segítőkész volt a rendőr, a helyszínen a panaszosok a hangnemet és a bánásmódot nem is kifogásolták.

A panasz azon részével kapcsolatban, miszerint a II. r. panaszost a rendőr előállítással és eljárás alá vonással fenyegette meg, és megfélemlítési céllal ellenőrizte a rendszerben, a r. ezredes tájékoztató levele azt tartalmazza, hogy a rendőr azért vonta a II. r. panaszost intézkedés alá, mivel a közlekedési baleset helyszínén kívülálló személyként tartózkodott. A II. r. panaszos a rendőr helyszínelhagyásra vonatkozó felszólításának nem tett eleget, ezért igazoltatták és prioritálták (utóbbi az igazoltatás része). A rendőr közölte a II. r. panaszossal, hogy amennyiben a felszólításának nem tesz eleget, előállítása indokolt lehet.

3) A panaszosokkal szemben intézkedő rendőröknek a rendőri intézkedés napján készített jelentése az alábbiakat tartalmazza.

a) A G.-i Rendőrőrs r. törzsőrmestere 2015. július 3-án 8 órától 20 óráig látott el szolgálatot F. illetékességi területén, amikor is az ügyelet utasítására 12 óra 10 perckor megjelent a Cs. település főútjának X m szelvényénél, mivel onnan anyagi kárt okozó közlekedési balesetről érkezett bejelentés.

A r. törzsőrmester a helyszínen megjelent, és felvette a kapcsolatot a bejelentővel, az I. r. panaszossal, aki elmondta, hogy F.-ből Cs. irányába közlekedett egyedül a gépjárművével, amikor előzésbe kezdett, majd annak végrehajtása során balról neki ütközött egy másik gépjármű (amit a panaszbeadványban név szerint is említett S. L. vezetett), aki ugyancsak F.-ből Cs. irányába közlekedett. Az I. r. panaszos a másik gépjármű vezetőjét okolta a baleset bekövetkezéséért.

A r. törzsőrmester felvette a kapcsolatot a másik érintett személlyel, aki szintén egyedül utazott és aki elmondta, hogy az I. r. panaszos gépkocsija előtte haladt az úton oly módon, hogy az két autó között közlekedett, majd ez a másik vezető előzést hajtott végre a három gépjármű mellett, amikor az I. r. panaszos ugyancsak előzni akarta az előtte haladót, és az előzés során neki, aki már a baloldali sávon haladt, jobb oldalról nekiment. Ezt követően,

amikor az ütközést észlelték, az út szélére félrehúzódtak. A balesetben érintett ez a személy nem ismerte el a baleset okozását.

A r. törzsőrmester ezt követően mindkét érintettnél alkoholtesztet alkalmazott, amely mindkettőjükénél negatív eredményt mutatott. A rendőr a személyeket és a gépjárműveket a rendelkezésre álló nyilvántartásokban leellenőrizte, a személyek nem álltak körözés alatt, nem álltak járművezetéstől eltiltás hatálya alatt.

A rendőr ellenőrizte a gépjárműveket és az azokon keletkezett sérüléseket, és megállapította, hogy a sérülések helye, illetve a bejelentő által elmondottak nem egyeznek, ezért a központon keresztül közlekedési helyszínelőt kért a helyszínre.

A helyszínre kikerülő r. törzsőrmester közlekedési helyszínelő megkezdte a baleset helyszínelését, és annak utasítására a helyszínen maradt, forgalomirányítás céljából.

A r. törzsőrmester az elsődleges jelentésben megjegyezte, hogy kikerzésekor a balesetben érintett feleken kívül jelen volt a II. r. panaszos is a feleségével, aki elmondta, hogy ők ketten nem voltak a balesetnek tanúi, csak az I. r. panaszos értesítésére mentek a helyszínre. A II. r. panaszos a r. törzsőrmester helyszínre érkezését követően közölte vele, hogy ügyvéd, amit igazolvánnyal is alátámasztott. A r. törzsőrmester elmondta, hogy igazoltatás és adatlekérés folyik, és jelenleg nincs mód arra, hogy jogi képviselőként adatokat közöljön vele, mivel a rendőri intézkedés ezen szakaszában csak adatrögzítés történik és csak azt követően lehet panaszt, észrevételt, indítványt tenni. Erre válaszul a II. r. panaszos elkérte a rendőr nevét és jelvéyszámát, amit ő közölt, és megkérte, hogy az intézkedés befejezéséig fáradjon vissza feleségével együtt a gépjárműjéhez. A II. r. panaszos ezt követően folyamatosan megkérdőjelezte az intézkedés jogszerűségét és szakszerűségét, arra hivatkozva, hogy ő is és az I. r. panaszos is rendőri múlttal rendelkezik.

A rendőri intézkedésnél jelen volt egy rendőrhallgató is.

b) A panaszbeadványban név szerint megjelölt közlekedési helyszínelő r. törzsőrmesternek a rendőri intézkedés napján készített jelentése a r. törzsőrmester járőr jelentésében [Állásfoglalás II. rész 3) a) pont] foglaltakhoz képest az alábbi többlet információt tartalmazza.

A r. törzsőrmester a kérdéses napon 8 óra és 20 óra között D. város illetékességi területén látott el szolgálatot, amikor 12 óra 30 perckor az ügyelet utasítására megjelent a helyszínre, mivel onnan anyagi kárt okozó közlekedési balesetről érkezett bejelentés. A r. törzsőrmester is elsőként az I. r. panaszost, majd pedig az érintett másik felet hallgatta meg; a jelentés ezen része a másik r. törzsőrmesterével azonos tartalmú egyébként.

A helyszínelő ellenőrizte a gépjárműveket, és a rajtuk keletkezett sérüléseket, és megállapította, hogy a sérülések helye és az I. r. panaszos által elmondottak nem egyeznek.

A r. törzsőrmester az eredeti jelentésben szintén megjegyzést tett, miszerint a balesetben részes járművezetők szóban történő meghallgatása során egy kívülálló férfi (a II. r. panaszos) beszólásaival zavarta a munkáját. A r. törzsőrmester felszólította, hogy amennyiben nem volt a baleset részese, vagy tanúja, hagyja el a helyszínt. A II. r. panaszos a felszólításnak nem tett eleget, ezért igazoltatta. A II. r. panaszos a Magyar Ügyvédi Kamara által kiadott fényképes ügyvédi igazolvánnyal igazolta magát, amit át is adott, hogy a rendőr azt ellenőrizhesse. A II. r. panaszos ekkor közölte, hogy az I. r. panaszost fogja képviselni. A r. törzsőrmester ekkor mondta a II. r. panaszosnak, hogy azt meghatalmazással igazolja. A II. r. panaszost a központon keresztül ellenőrizte, a körözési rendszerben nem szerepelt.

Ezt követően a II. r. panaszos bemutatott egy meghatalmazás feliratú papír fecnit, amely a meghatalmazás feliraton kívül teljesen olvashatatlan volt. A rendőr közölte is a II. r. panaszossal, hogy azt ebben a formában nem tudja elfogadni, és amennyiben az I. r. panaszost fogja képviselni az ügyben, jogszabályban meghatározott, olvasható formában nyújtsa be a meghatalmazást. Továbbá felhívta arra is a II. r. panaszos figyelmét, hogy a munkát ne zavarja, megjegyzéseit, indítványait a helyszínelés végén teheti meg. Ezt követően a II. r. panaszos már nem zavarta beszólásaival a helyszínelést.

Az I. r. panaszos írásban történt meghallgatása során a II. r. panaszos jelen volt, a meghallgatást alá is írta és észrevétele, indítványa nem volt.

A r. törzsőrmester jelentése tartalmazza, hogy a helyszínre érkezéskor jól érthetően közölte nevét, és jelvéyszámát, illetve azt is, hogy a panaszosok a helyszínen többször megjegyezték, hogy húsz évig rendőrök voltak és a szervezett bűnözés elleni osztályon dolgoztak, már nagyon régen a szakmában vannak, lehetetlen, hogy a baleset bekövetkezéséért az I. r. panaszos felelős.

4) A rendőrség továbbította a Testület részére a balesetben érintet személyek meghallgatásáról készített jelentéseket.

a) A balesetben érintett másik személy (S. L.) meghallgatása az arról szóló jelentés szerint 2015. július 3-án 14 óra 30 perctől 14 óra 50 percig tartott. A jelentés szerint a rendőri intézkedésre azért került sor, mert alaposan feltehető, hogy a megkérdezett olyan közlést tehet, amely a rendőri feladatok teljesítéséhez szükséges.

Az érintett személy érdemi nyilatkozatot tett, miszerint előtte az úton lassabb járművek közlekedtek, ezért, mivel vele szemben nem közlekedet senki, előzni kezdett. Amikor a második (az I. r. panaszos által vezetett) jármű mellé ért, jobb oldalról ütést érzett, mivel az áttért a másik sávba és neki ütközött. A vezető ezt észlelve fékezett, balra kormányozott a nagyobb baleset elkerülése érdekében, majd az úttest szélén megállt. Személyi sérülés nem történt, utasa nem volt. Alkoholt nem fogyasztott a vezető, szondát fűjt, negatív eredménnyel. Biztonsági övet használt, műszaki hibára nem hivatkozott. A balesetért nem érezte magát felelősnek, mivel a másik jármű vezetője nem győződött meg arról, hogy járműve előzését megkezdtek, forgalmi sávot váltott és neki ütközött.

b) Az I. r. panaszos meghallgatása az arról szóló jelentés szerint 2015. július 3-án 14 óra 53 perctől 15 óra 8 percig tartott.

Az I. r. panaszos személyi adatait rögzítették a jelentésben, azonban az I. r. panaszos azt követően úgy nyilatkozott, hogy az ügyel kapcsolatban nem kíván nyilatkozatot tenni. A jelentésben ezt követően rögzítették, hogy a meghallgatásnál jelen volt a II. r. panaszos, aki azt aláírta. A jelentést a dátumozást követően mindkét panaszos aláírta.

5) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta továbbá a helyszínvázlatot, illetve a közúti közlekedési baleset helyszínén végzett szemléről szóló jegyzőkönyvet.

A szemléről készült jegyzőkönyv szerint a 2015. július 3-án 11 óra 30 perckor bekövetkezett balesetet az I. r. panaszos jelentette be 11 óra 52 perckor.

A helyszínt a r. törzsőrmester járőr és a rendőrhallgató biztosította, a r. törzsőrmester helyszínelést és az adatgyűjtést végezte.

A helyszíni eljárás 12 óra 10 perckor kezdődött és 15 óra 40 perckor fejeződött be. Az időjárási, látási, út- és forgalmi viszonyok megjelölését követően a jegyzőkönyv a baleset bekövetkezése körülményeinek leírásában azt tartalmazza, hogy az I. r. panaszos a gépjárművével meg kívánta előzni az előtte azonos forgalmi sávban közlekedő járművet. Az előzés végrehajtását megelőzően nem győződött meg arról, hogy járműve előzését más jármű nem kezdte-e meg, ezért amikor áttért a menetiránya szerinti bal oldali forgalmi sávba, ott neki ütközött az általa vezetett jármű előzését már megkezdő személy által vezetett személygépkocsinak. Személyi sérülés nem történt; a járművekben anyagi kár keletkezett.

A balesettel érintett járművek adatainak rögzítését követően tartalmazza a szemle jegyzőkönyv a baleset helyszínének, illetve az ott feltalált nyomoknak, anyagmaradványoknak és elváltozásoknak a részletes leírását. Helyszínrajzot, fényképfelvételeket készítettek, a járművezetőkkel szemben alkoholszondát alkalmaztak, negatív eredménnyel. A balesetben részeseket meghallgatták a helyszínen írásban. A szemle jegyzőkönyv is tartalmazza azt, hogy az I. r. panaszost a II. r. panaszos mint védője jelenlétében hallgatták meg.

Az I. r. panaszos cselekményével megszegte a közúti közlekedés részletes szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 34. §-ának (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat, ami a baleset bekövetkezéséhez vezetett. (A jegyzőkönyvben eredetileg itt egy másik személy neve szerepel, amiről utóbb kiderült, hogy adminisztrációs hiba folytán került a dokumentumba.)

6) A Testület felvilágosítás kérése alapján a helyszínelést végző r. törzsőrmester utóbb kiegészítő jelentést készített a panaszolt rendőri intézkedés részleteit illetően, amely az alábbi többlet információkat tartalmazza.

A közlekedési balesetben részes I. r. panaszost és a másik járművezetőt és a járműveiket a helyszínt biztosító r. törzsőrmester ellenőrizte le az ő kéréséig, aki közölte vele, hogy a személyek és a járműveik nem állnak körözés alatt, a személyek nem állnak járművezetéstől eltiltás hatálya alatt, a járművek nincsenek a forgalomból kitiltva.

A r. törzsőrmester a kiegészítő jelentésben megismételte, hogy a II. r. panaszos a helyszínen elhagyására való felszólításnak nem tett eleget, ezért igazoltatta. A II. r. panaszos az ügyvédi igazolványát mutatta fel, illetve azt önként adta át, amit a helyszínt biztosító járőrök is láttak.

A r. törzsőrmester – aki lényegében megismételte az elsődleges jelentésben írtakat – azzal egészítette ki nyilatkozatát, hogy a helyszínen segítőkészen és határozottan lépett fel, hangnemével és bánásmódjával kapcsolatban a helyszínen nem kapott kritikát. A panaszosok a helyszínen azt kifogásolták, hogy az I. r. panaszost miért feltételezett okozóként hallgatta meg és miért nem tanúként.

A rendőri intézkedés 12 óra 10 perctől 15 óra 40 percig tartott, mivel a baleset helyszíne közel 200 méter kiterjedésű volt, mivel a balesetet követően a járművek az ütközési ponttól csak nagy távolságra álltak meg. A balesetben részes személyeket szóban és írásban is meghallgatta a r. törzsőrmester a balesettel kapcsolatban, a járműveket és az anyagmaradványokat szemrevételezte. A helyszínt nyomszegény volt, ezért a rendőr az ütközési pontot a járművezetők elmondása alapján rögzítette. A r. törzsőrmester továbbá fényképfelvételeket és helyszínrajzot is készített.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosoknak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, a VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez való jogát, és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrök a panaszosokat indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vonták-e intézkedés alá.

Az I. r. panaszos tekintetében a beadvány és a rendőrségi iratok egybevágnak abban a tekintetben, hogy személyi sérüléssel nem járó közlekedési baleset történt közúton, amelynek az egyik részese az I. r. panaszos volt, aki maga kért telefonon rendőri intézkedést.

A II. r. panaszos álláspontja az, hogy őt indokolatlanul vonták rendőri intézkedés alá. A rendőrségi dokumentumok szerint, mivel megjelent a helyszínen, és felszólítás ellenére sem akart távozni, annak ellenére, hogy a közlekedési balesetnek nem volt érintettje, illetve tanúja sem, ezért intézkedtek vele szemben a rendőrök, illetve vonták intézkedés alá.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 2., illetve 4. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében, illetve közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el.

A rendőr intézkedési kötelezettségét az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rögzíti: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

Az Rtv. 37. §-a rendelkezik továbbá a biztonsági intézkedésről. A törvényhely a), illetve e) pontja szerint a rendőr az önvészélyes állapot vagy a személyeket, illetőleg az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet megszüntetése érdekében megteszi a veszélyhelyzet elhárításához, megszüntetéséhez haladéktalanul szükséges, a feladatkörébe tartozó intézkedéseket; illetve területet lezárhat, és megakadályozhatja, hogy oda bárki belépjen vagy onnan távozzék, illetőleg az ott tartózkodókat távozásra kötelezheti.

A Szolgálati Szabályzat 10. §-a tovább részletezi a biztonsági intézkedés szabályait. A jogszabályhely (1) bekezdés a) és c) pontja szerint: a rendőr az önvészélyes állapot vagy a személyeket, illetve az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet észlelése esetén – az Rtv. 37. §-ában meghatározott intézkedések végrehajtása során – a helyszínen tájékozódik, azonnali elsődleges jelentést tesz, az esemény jellegétől függően a veszély elhárításában közreműködni kötelezettek riasztja, illetve intézkedik a vagyonmentésre és a további károk megelőzésére, a g) pontja szerint pedig a rendőr intézkedik az illetéktelenek távoltartására. A 10. § (2) bekezdés c) pontja szerint a biztonsági intézkedés keretében terület lezárására kell intézkedni bűncselekmény, közlekedési és egyéb baleset esetén.

A Szolgálati Szabályzat 11. §-a tartalmazza továbbá a helyszínbiztosítás esetén és közlekedési baleset helyszínén követendő eljárást. A helyszínt biztosító rendőr – egyebek mellett – az illetéktelen személyeket a helyszínről eltávolítja. A Szolgálati Szabályzat 12. §-a szerint továbbá közlekedési baleset helyszínén a rendőr a hatáskörébe nem tartozó ügyekben a helyszín megtekintése vagy a szemle lefolytatása érdekében az ügyeletet értesíti. A baleseti helyszínelő kikerkezéséig a rendőr gondoskodik az elsődleges intézkedések megtételére - különös tekintettel az elsősegélynyújtásra, értesítés adásra, helyszínbiztosításra, tanúkutatásra, adatgyűjtésre, kárelhárításra, a forgalom folyamatosságának biztosítására -, a kikerkezést követően segíti a baleseti helyszínelő munkáját, elvégzi a rábízott feladatokat, különös tekintettel a forgalomirányításra, valamint a helyszínfelmérésre.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján úgy ítélte meg, hogy a rendőrségnek mind az I. r. panaszos, mind pedig a II. r. panaszos személyével szemben intézkedési kötelezettsége keletkezett.

Az I. r. panaszos maga kért rendőri segítséget, mivel közlekedési balesetben vált érintetté, amelynek során gépkocsija megsérült. Ez a körülmény megfelelő alapot szolgáltatott a rendőrségnek – a közrend védelme érdekében – az Rtv. idézett 13. §-a szerinti intézkedési kötelezettséghez. **A biztosítási intézkedés, illetve a helyszínbiztosítás körében tett eljárási cselekmények, illetve annak során az I. r. panaszos igazoltatása jogszerű volt, ami által nem sérült az I. r. panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

A II. r. panaszos tekintetében a Testület szintén úgy ítélte meg, hogy a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett. A II. r. panaszos nem volt a közlekedési baleset érintettje (elszenvedője), sem tanúja, ugyanakkor a helyszínen kívánt tartózkodni. Az intézkedő rendőr a fellépés kezdetén nem tudhatta, hogy a II. r. panaszos az I. r. panaszos jogi képviselőjében kíván fellépni. A rendőrségi iratok szerint a II. r. panaszos csak a helyszínelést végző rendőr kérésére után közölte, hogy az I. r. panaszos ügyvédjeként kíván fellépni. A helyszínelő kéréséig a helyszínbiztosításról gondoskodni kellett, ami magában foglalja az illetéktelen személyek helyszínről való távoltartásának kötelezettségét is. Az eljáró rendőr jogszerűen járt el tehát, amikor a balesetben nem érintett II. r. panaszost először – jogosultsága igazolásáig, illetve annak elfogadásáig – távol akarta tartani a helyszíntől. **A rendőrség nem sértette a II. r. panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát.**

2) A II. r. panaszos sérelmezte, hogy a helyszínen a rendőr igazoltatta és a rendszerben lekérdezte adatait. A rendőr előállítással fenyegette meg, illetve félelemkeltés volt a célja az igazoltatásnak. Állítása szerint továbbá a r. törzsőrmester azt tokkal-bérlettel együtt kitepte a kezéből.

a) A rendőrségi dokumentumok szerint akkor, amikor a balesetben részes járművezetőket szóban meghallgatta a r. törzsőrmester, ment oda a II. r. panaszos, aki a beszólásaival zavarta a helyszínelő munkát. A r. törzsőrmester felszólította őt, hogy amennyiben nem a baleset részese, vagy tanúja, hagyja el a helyszínt. A II. r. panaszos a felszólításnak nem tett eleget, ezért igazoltatta. A II. r. panaszos a fényképes ügyvédi igazolvánnyal igazolta magát, amit át is adott, hogy a rendőr azt ellenőrizhesse. A II. r. panaszos ekkor közölte, hogy az I. r. panaszost fogja képviselni. A r. törzsőrmester ekkor mondta a II. r. panaszosnak, hogy azt meghatalmazással kell igazolnia. A II. r. panaszost a központon keresztül ellenőrizte, a körözési rendszerben nem szerepelt.

Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés a) pontja szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani. Ugyanezen törvényhely (2) bekezdése előírja, hogy az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni.

A személyazonosság igazolásának megtagadása esetén az Rtv. 29. §-ának (4) bekezdése lehetővé teszi a rendőr számára, hogy az igazoltatottat a személyazonosság megállapítása céljából feltartóztathassa, a személyazonosság megállapításának sikertelensége esetén előállítsa, illetve, ha a személyazonosítás megállapítása más módon nem biztosítható, a

személyazonosság megállapítása céljából az igazoltatottól ujjnyomat vehető, az igazoltatotról fényképfelvétel készíthető, továbbá a külső testi jegyek észlelés és mérés alapján rögzíthetők.

A Testület a rendelkezésére álló információk alapján – és összhangban jelen Állásfoglalás III. rész 1) pontjában tett megállapításaival – úgy ítélte meg, hogy az intézkedő rendőr jogszerűen fogadatosított a II. r. panaszossal szemben igazoltatást. Az igazolás megtagadása esetén követendő eljárás közlése (azaz az előállítás kilátásba helyezése) úgyszintén jogszerű volt.

A Testület megállapítása szerint a II. r. panaszos igazoltatása jogszerű volt, azzal nem sérült a személyes adatok védelméhez való joga. Az igazolás megtagadása esetén az előállítás mint a rendőr számára egyik lehetséges eszköz kilátásba helyezése úgyszintén jogszerű volt, ami által nem sérült a II. r. panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga.

b) A rendőri jelentés szerint a r. törzsőrmester nem tépte ki az ügyvédi igazolványt a II. r. panaszos kezéből, hanem a II. r. panaszos azt önkéntesen felmutatta, illetve átadta.

A panasz ezen része tekintetében a Testület utal az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdés második mondatára, amely szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Ezen törvényi rendelkezéssel összefüggésben a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire, különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége. Ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület továbbá felhívja a figyelmet a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményekre is, amelyek ugyan nem minősülnek jogszabályi előírásoknak, azonban alapjaiban meghatározzák a rendőri hivatás értékeit, megtestesítik az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgálnak, illetve morális alapot biztosítanak a rendőrség és az egyes rendőrök számára. Az Etikai Kódex 1. pontja szerint a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie”. Az Etikai Kódex 5. pontja kimondja, hogy „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint pedig a rendőr „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület a fentiekén túlmenően utal a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakra, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el.

Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület a panasz ezen része tekintetében – illetve, hogy az igazolás megtagadása esetén az előállítás kilátásban helyezése mennyiben volt fenyegető jellegű – az egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni, ezért az Rtv. hivatkozott rendelkezésének megsértése miatt a II. r. panaszos emberi méltóságához való jogának sérelme nem megállapítható.

3) A panaszbeadvány szerint a r. törzsőrmester a II. r. panaszos által adott írásbeli meghatalmazás átvételét azzal utasította el, hogy azt nem tudja elolvasni. A II. r. panaszos szerint továbbá a rendőr ezen magatartásával az I. r. panaszos jogi képviselőéhez, végső soron tisztességes eljáráshoz való joga sérült.

A Testület utal a II. r. panaszos által is hivatkozott, az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvényre, amelynek 26. §-a tartalmazza a meghatalmazásra vonatkozó általános szabályokat. A törvény hely (1) bekezdése értelmében az ügyvédnek adott meghatalmazás csak akkor érvényes, ha írásba foglalták. A meghatalmazást a megbízónak és az ügyvédnek saját kezűleg alá kell írnia. Utóbbi esetében a meghatalmazás teljes bizonyító erejű magánokirat.

Az Rtv. 32. §-a továbbá rendelkezik a felvilágosítás kéréséről: a rendőr a feladatának ellátása során bárkihez kérdést intézhet, felvilágosítást kérhet, ha alaposan feltehető, hogy a megkérdezett olyan közlést tehet, amely a rendőri feladatok teljesítéséhez szükséges. A felvilágosítás kérésének idejére a kérdezett személy feltartóztatható. Akitől a rendőr felvilágosítást kér – ha jogszabály másként nem rendelkezik – az általa ismert tényekkel, adatokkal kapcsolatos válaszadást nem tagadhatja meg.

Sem a panaszosok, sem a rendőrség nem bocsátotta a Testület rendelkezésére a szóban forgó meghatalmazást. Így annak megítélése, hogy az olvasható volt-e valóban, illetve, hogy megfelelt-e a dokumentum a törvény szerinti előírásoknak, nem volt lehetséges a Testület részéről.

A Testület ugyanakkor elfogadja a rendőrség azon álláspontját, hogy a közlekedési baleset bekövetkezését követően a rendőrség első körben csak az Rtv. 32. §-a alapján kért felvilágosítást a balesetben érintet mindkét személytől. Erre való tekintettel, mivel még semmilyen ügyféli vagy egyéb minőségben nem szerepelt az I. r. panaszos a rendőrség előtt (csupán a baleset bejelentője volt), a Testület úgy ítélte meg, hogy semmilyen joghátrány nem érte őt akkor, amikor a II. r. panaszos mint az I. r. panaszos ügyvédje még nem lehetett jelen a felvilágosítás kérés során. A II. r. panaszos egyébként jelen lehetett az I. r. panaszos írásbeli meghallgatásánál (ezt a jelentés is bizonyítja).

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a meghatalmazás el (nem) fogadása, illetve a felvilágosítás kérés körébe tartozó eljárásnak a II. r. panaszos távollétében

történő megtartása tekintetében nem sérült sem az I. r. panaszos, sem pedig a II. r. panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

4) A panaszbeadvány szerint a helyszínelést végző rendőr a hivatásához nem méltó, pökhendi, és arrogáns fellépést tanúsított.

A r. törzsőrmester ezzel szemben úgy nyilatkozott, hogy fellépése a helyszínen segítőkész és határozott volt, hangnemével és bánásmódjával kapcsolatban a helyszínen nem kapott kritikát. Mindkét rendőr már az eredeti jelentésben beszámolt ugyanakkor arról, hogy mindkét panaszos előadta, hogy 20 éven át volt rendőr, lehetetlen, hogy az I. r. panaszos felelne a kár bekövetkezéséért.

A Testület a panasz ezen része tekintetében ismételten hivatkozik az Állásfoglalás III. rész 2) b) pontjában írtakra, azaz Rtv. 2. §-ának rendelkezésére (a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait), arra, hogy az intézkedő rendőrökkel szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés.

A Testület a II. r. panaszossal szemben intézkedő rendőr hangneme, bánásmódja tekintetében a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni, ezért az Rtv. hivatkozott rendelkezésének megsértése miatt a II. r. panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható.

IV.

Az I. és a II. r. panaszos álláspontja szerint a helyszíni szemle hiányos és felszínes volt.

A Testület hatáskörét az Rtv. szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
- b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően
  - ba) az országos rendőrfőkapitány,
  - bb) a belső bűnmegelőzési és büntfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
  - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.

Az Rtv. idézett rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, amelyek az Rtv. IV., V., és VI. fejezetének alkalmazásával

összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű- átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testület utal arra, hogy a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 70. §-a tartalmazza a szemlére vonatkozó szabályokat. A Testület továbbá nem dönt – hatáskörének hiányában – arról sem, hogy mennyiben volt az I. r. panaszos magatartása tényállásszerű.

V.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a rendőrök indokoltan vonták intézkedés alá mindkét panaszost, akiknek igazoltatása jogszerűen történt. Az igazoltatás megtagadása esetén alkalmazható jogkövetkezmény kilátásba helyezése úgyszintén nem idézett elő jogsérelmet a II. r. panaszos oldalán. A II. r. panaszos által csatolt meghatalmazás tekintetében – bizonyítékok hiányában – a Testület nem foglalt állást. Az intézkedő rendőr hangneme és bánásmódja tekintetében ugyanakkor az ellentmondó bizonyítékok alapján a Testület nem tudott megnyugtatóan dönteni.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2016. február 4.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET